

han tillader sig at lade indføre i Protokollen; og det forekommer mig, at det Raad og Ansvar, en Mand har ved at sidde i et Amtsråd, er af den Betydning, at det ikke skulde eller burde kunne tillades et Fleertal at nægte ham at faae sin Mening tilført Protokollen. Det er en stor Betydning og Myndighed, som man ved denne Lov vil overbrage til Amtsrådene, og jeg mener derfor, at man ogsaa med det Samme bør sikkre et Mindretal, at det altid kan være sikker paa, at dets Modgrunde kunde komme frem; og naar man her i Loven har en saadan Bestemmelse, der siger, at der skal være en Forretningsorden, kan jeg ikke tænke mig en saadan, der ikke sikker Mindretallet en saadan Ret som den af mig omtalte. Det er disse Grunde, der have givet mig Anledning til at stille mit Forslag, som jeg herved skal tillade mig at anbefale til Vedtagelse af Thinget.

Indenrigsministeren ad interim:

Jeg har egentlig ikke Noget at erindre, hverken mod Fleertallets eller Mindretallets Forslag i og for sig; men Fleertallets Forslag tiltaler mig meest, navnlig fordi derved de, der vælges, ikke ville komme til staae som Udsendinge fra de enkelte Rådskæder.

Ordføreren:

Jeg er med det ærede Medlem, der foresøgte Mindretallets Anstufelse, enig i, at det er ønskeligt, at denne Forandring maa foregaae saaledes, at den communale og corporative Land, der bestaaer i Rådskæderne, ikke derved lider noget Knæk; thi naagtet den vist i enkelte Retninger kan afføde Anstufelser og Foretagender, der ikke ere ønskelige, er det vist, at deri ligger en ikke ringe Kraft til at bære op til gode Forsætter og Tanker og Villighed til at bringe Opoffrelser. Men jeg troer, at det er meget langt fra, at denne Forandring kan eller vil have en saadan Virkning; thi Alt, hvad der er særligt for Rådskæderne, vil blive ved at være det, og alt det, som skal være fælles, er saadanne Ting, med Hensyn til hvilke de nu enten slet ikke have nogen Indflydelse, eller hvori den kun udøves under en høist utilfredsstillende Form. Jeg har derfor kunnet samarbejde med Udvalgets Medlemmer med Hensyn til det, der er særligt for

deri at sikkre Rådskæderne den største Selvstændighed og vi ville senere komme til de enkelte Bestemmelser, der tilsigte dette, som jeg troer ville blive modtagne i Rådskæderne med Tilfredshed. Derimod med Hensyn til det, der er fælles — og der er kun her foreslaaet at være fælles, saavidt jeg skjønner, saadanne Ting, der fuldkommen egne sig dertil og som retteligt kunne behandles og udvikles som Fællesanliggender — mener jeg, at man kan gaae ud fra den Forudsætning, at ligesom Interessens er eens for Land og Rådskæder, vil ogsaa Maaden, hvorpaa det opfattes, være det; og altsaa mener jeg, at i dette Forhold med Hensyn til Sammensætningen af selve Amtsrådet behøver man ikke at tage saa ængstelig Hensyn til de Betragtninger, der ville gjøre sig gjældende, indtænkt en saadan Institution træder ilde, men som jeg haaber ved Praxis snart vil udslættes. Jeg kan for mit Vedkommende give det Vidnesbyrd om en Erfaring, som den høitæredede Indenrigsminister har haft Leilighed til at gjøre i et større Omfang, men som ogsaa jeg har gjort, at i de analoge Forsøg, som ere gjorte med Skoleråd, har der ikke viist sig Modsetninger eller Rivninger. Jeg troer ogsaa, at paa den Maade disse Skolesager ere bleven behandlet i Raadene, har vist Ingen kunnet see, om Noget var udgaaet fra Land eller Rådskæder. Det er denne Tanke, der har foresvævet Fleertallet som den ledende. Det forbeholdes Rådskæderne at hævde og beskytte deres Selvstændighed i det Særlige; men med Hensyn til det Fælles, lad Forskjellen der træde tilbage og lad Tanken om det større Fællesskab, der ligger i det hele Amtscommunevesen, fremtræde strax. Jeg skulde for mit personlige Vedkommende ikke have haft nogen Betænkelse ved, fordi jeg antager, at Interessens er samstemmende imellem Rådskæder og Land, saaledes at Ingen kan have Betænkelse derved, at indrømme Rådskæderne et større Antal Repræsentanter; men jeg mener ikke, at Rådskædernes Interesser nødvendigvis fordrer en større Beskyttelse, netop fordi det er min faste Overbeviisning, at Interessens er fælles. Udvalget har troet, at det ikke vilde kunne nytte at arbejde paa at tilvejebringe et større Forholdstal, end Regjeringsudkastet og Fleertallet